

MIT i LIVET

Västanfors Västervåla församlings tidning

nr 1/14

En värld full av liv

I en värld full av liv
allt förenas här.
Som en cirkel sluts
av kärlekskraft.
Alla har en plats.
Allting har en mening.
Det är vår värld,
en värld full av liv.

Musikgudstjänst med Disney

- Meditation
- Biblioteket
- Krucifix
- Nya präster
- Småföretagare
- Nytt hopp på Haiti

Bra i Fagersta!

Tänk så mycket bra det finns i Fagersta! Ett fantastiskt bibliotek som är en oas för många. Småföretagare som kämpar mot stora butikskedjor på andra orter, och som med sin närvaro i vår stad gör den lite mer levande. Församlingens breda verksamhet med allt från stilla meditation en vardagskväll till fartfyllda gudstjänster med musik från disneyfilmer eller rockmusik, där man får med sig några tänkvärda ord på köpet. Musiken kan vara ett verktyg att använda sig av i livets med- och motgångar. Läs mer i artiklarna här i påskens nummer av Mitt i livet.

Det finns också goda krafter som gör stora insatser i det fördolda. Kvinnojouren är ett exempel. Varje dag hjälper de kvinnor och barn som lever under hot och våld. Nyligen öppnade ett skyddat boende i Fagersta för utsatta kvinnor och deras barn. Eftersom verksamheten bekostas av bidrag så beövrer man hjälp med en del saker. Till boendet behövs utemöbler och uteleksaker som gungor, rutschkana, barnpool, små cyklar och sparkcyklar. Barnvagnar och bilbarnstolar behövs också. Även inneleksaker, barnkläder och badkläder för kvinnor och barn tas tacksamt emot.

Om du har saker som du vill skänka till boendet kan du ta kontakt med Kvinnojouren Frida:
tel 0223-128 50
Ann-Sofie tel 073-98 33 838
Mariana tel 070-275 19 28
bg. nr 5363-9688 (om du vill bidra med pengar)

Även en liten gåva kan betyda mycket!
Cecilia Kjellin Eriksson, redaktör

Lägg inte alla ägg

Kents Data, som man säger i folk-mun, är ett data- och elektronikföretag som har sin lokal i centrala Västanfors. Lokalen är inbjudande, och större än vad den ser ut utifrån. Här finns tv-apparater, datorer, bläck och andra tillbehör.

Kent Boström startade Kents Data och Elektronik år 2002 efter att ha utbildat sig och arbetat som lärare i data och elektronik. Han hade även hjälpt vänner och bekanta med datorer, tv-apparater, antenner och parabol sedan nittio-talet. År 2004 öppnade firman i sina nuvarande lokaler i Västanfors och utöver Kent har firman en anställd.

– Vi reparerar och servar det mesta som har med datorer att göra. Vi hjälper även till med parabol- och antennenmonteringar. Naturligtvis säljer vi datorer, datatillbehör och diverse hemelektronik som TV-apparater, antenner och så vidare, säger Kent.

Kent berättar om verksamhetens mål:

– Jag vill jobba med något som jag trivs med och kan leva på. Jag tycker att jag har uppnått det målet. Målet med verksamheten har hela tiden varit detsamma, men inriktningen ändras ibland på grund av branschens utveckling.

Vilken bild vill du att fagerstaborna ska ha av ditt företag och dina tjänster?

– Jag vill att fagerstaborna ska känna att vi är ett företag som sätter kunden i fokus och att de

därför ska känna sig trygga om de handlar av oss.

Finns det någon vanlig missuppfattning om din verksamhet?

– De flesta tror att vi har bra förtjänst på de produkter vi säljer, men så är inte fallet. Vi lever inte på att sälja saker utan det är servicetjänsterna vi lever på.

Med de större elektronikkedjorna bara några mil bort, är jag nyfiken på hur Kent resonerar kring konkurrensen, om han märker av den?

– Vi blir ju ofta jämförda prismässigt med de stora kedjorna. Men vi kan inte sälja en vara för noll kronor i förtjänst eller som de gör ibland, bra mycket under inköpspriset. Det skulle innebära att sälja en vara med förlust, och det kan vi inte göra.

Hur tacklar ni den konkurrensen?

– Vi försöker erbjuda en bättre och mer personlig service än vad de stora kedjorna kan göra, svarar Kent lugnt.

Att vara småföretagare i Fagersta tycker Kent är ganska tufft, men samtidigt stimulerande och inte minst utmanande.

Under tiden jag är i butiken så kommer sex kunder på besök med vitt skilda ärenden. Med ett leende och ett intresse hjälper Kent sina kunder, och jag börjar förstå vad han menar med att sätta kunden i fokus och erbjuda personlig service.

i en korg

På frågan om vilken som är den mest efterfrågade tjänsten som Kents Data erbjuder, svarar Kent utan minsta tvekan; virusrensning!

Kent tipsar om att det som låter för bra för att vara sant, i princip alltid är en bluff. Ta till exempel de små pop-up-rutorna som kan dyka upp, där det står något i stil med "Klicka här för att öka din dators prestanda". Dessa är oftast riktiga virushärdar och bör stängas ned genom att klicka på kryssset.

En fråga som jag själv funderat på i dagens digitala samhälle är hur man bäst förvarar sina digitala fotografier. Förr var det enklare, man framkallade korten och sparade negativen, det tog inte mycket plats. Men dagens fotografier är oftast tunga dokument som snabbt slukar datorns minne.

– Mitt bästa tips är att inte lägga alla ägg i en korg. Det vill säga spar bilderna på flera olika sätt. Jag skulle rekommendera en extern hårddisk eller en eventuell så kallad Online Backup, där fotografierna lagras på ett serverutrymme som man hyr. Men om du köper en extern hårddisk, tänk på att de inte är gjorda för att vara inkopplade hela tiden. Koppla in hårddisken, för över bilderna, och koppla sedan ur hårddisken igen, tipsar Kent.

Avslutningsvis frågar jag Kent vad han tycker är roligast med sitt jobb, och även här kommer svaret snabbt:

– Att träffa folk, kundkontakten! Och det fick jag verkligen se med egna ögon.

Text och foto: Lena Bylund

Kents bästa tips för att datorn ska hålla längre

Gör rent datorn! Det är oftast dammet som samlas i datorn som gör att fläkten inte kan arbeta ordentligt med att kyla datorn, och datorn blir överhettad och slutar fungera. En stationär dator är enkel att hålla ren. Ta bort sidstyckena och blås rent med till exempel tryckluft eller komprimerad luft i sprayburk. Dammsug inte! Upprepa ungefär en gång i halvåret. När det gäller bärbara datorer är det lite knepigare, bland annat eftersom de ofta blir utsatta för fler situationer där de kan dra i sig damm; när man tittar på tv i sängen och låter datorn stå direkt på täcket. Det blir för tätt och fläkten drar i sig dammet som finns i sängen. För att göra rent en bärbar dator måste man skruva isär den och det kan vara lite knepigt. Vill man ha hjälp med det kan man lämna in den här.

Susan har stenkoll på böckerna

På bibblan i Fagersta jobbar Susan Pour, 38 år, gift och har två barn, som är två respektive tio år. Hon berättar att hon ursprungligen kommer från Persien. Hon säger Persien med flit berättar hon för många blandar ihop Iran och Irak. Ordning och reda ska det vara för jobbar man som bibliotekarie och dessutom är chef över verksamheten gäller det att ha koll på läget. När Susan berättar om sitt jobb förstår jag att det är ett drömjobb hon har. Det roligaste, säger hon, är alla möten med människor.

Då tänker man att folk kommer och frågar om var boken om geocaching står men icke. På ett bibliotek kan nästan vad som helst hända. Susan berättar med glittrande ögon om folk som på bibblan både funnit sin livskamrat men även om folk som skilt sig där!

En unik företeelse

För biblioteket är helt unikt som företeelse. Alla har möjlighet att komma hit, det är öppet för alla, kostar ingenting, inget medlemskap krävs men ska man låna böcker eller nyttja biblioteksrummet måste man ha ett lånekort. En del av dem som besöker bibblan gör det bara för att få någon att prata med i sin ensamhet. Att vara en medmänniska kan vara minst lika viktigt som att ge information om bibliotekets utbud.

Man har även en fantastisk service som heter "Boken kommer". Det är ansvarig socialbibliotekarie som åker hem med böcker till dem som inte har möjlighet att själva ta sig till biblioteket. Denna bibliotekarie hjälper också till att välja bok. Låntagaren berättar att hen gärna vill läsa t ex om reseskildringar i Afrika och då plockar bibliotekarien fram några böcker och tar med dessa hem till låntagaren. När de sen är lästa hämtas de också.

Slumpen spelade in

Jag undrar hur det kom sig att hon blev bibliotekarie och hon berättar att det på sätt och vis var slumpen som spelade in. Hon ville gärna jobba med information på något sätt och när hon satt och tittade på de utbildningar som fanns fastnade hon för bibliotekarie. Utbildningen var fyra år men eftersom hon samtidigt läste in en examen i Nationalekonomi tog det fem år. Imponerande må man säga.

Det är inte bara böcker som intresserar Susan. Det förstår jag när jag frågar hur många böcker det finns på biblioteket:

– 82 286, kommer det som ett pistolskott från Susan. Siffran gäller för årsskiftet 2013–2014 då man kollar av inför statistikrapporteringen. På min följdfråga hur många som finns i källaren i det så kallade arkivet är siffran inte helt exakt men ca 25 000. Men, fortsätter hon, siffran är något bantad för 2012 var den uppåt 90 000.

Alla böcker kan inte sparas

Att inte alla böcker kan sparas förstår man, de kräver ju visst utrymme. Man har vissa gallringsregler som man gör ett rensningsurval från. Om en bok inte blivit lånad på tre år gör man en bedömning om den ska slängas, magasineras eller stå kvar på hyllan. Det finns inga glasklara regler utan det avgörs från fall till fall. Åker boken ner i arkivet får den en 10-årsregel istället. Beroende på bokens unika egenskap bedöms sedan om den ska kasseras eller sparas. Biblioteket i Fagersta ingår i ett nätverk med andra bibliotek där man ser över så att alltid något bibliotek har ett ex av en bok.

Totalt är det åtta anställda fördelat på fem bibliotekarier och tre assistenter. Sen finns det 29 ämnesområden och dessa ansvarar de fem bibliotekarierna för. Man har olika ansvarsområden

och den som har området för barn och ungdom har "bara" det för det är det absolut största området med i stort sett bara skönlitteratur. De andra fördelas mellan de övriga fyra bibliotekarierna när det gäller utgallringen. Susan har, inte helt oväntat, området ekonomi.

Mest pengar till barn och unga

Jag undrar hur mycket pengar det finns att spendera på böcker, skivor etc per år och Susan berättar att man har 600 000 kr att fördela mellan olika avdelningar. Största delen, ca 30 % går glädjande nog till barn och unga. Att notera är att pojkar/män lånar mindre än flickor/kvinnor. Jag tänker, kan man även här se en koppling till varför pojkar presterar sämre i skolan än vad flickorna gör?

Man fördelar inköpen så att det är en som ansvarar för vuxenböcker, en för barnböcker och två personer ansvarar för olika specialområden. Allmänheten får ju även komma med förslag på bokinköp vilket många gör. Under 2013 fick man in 650 förslag och av dem ledde 110 till inköp. Resten av de böcker som önskades fjärrlånade man på grund av inköpsstoppet som rådde under 2013.

Tycker om ljudböcker

Vad läser Susan själv då? Hon berättar att hon lyssnar mycket på ljudböcker vilket är perfekt när man motionerar eller kör bil. Sistnämnda ledde en gång till att hon körde helt galet och tappade bort sig i Göteborg när hon lyssnade på en bok som var väldigt fängslande. Hennes favoritbok just nu är "Gå vilse" av Rebecka Solnit. Det är en fälthandbok där författaren hävdar att man måste lära sig att gå vilse för att kunna se världen i en ny dager och tolka tecken som man tidigare inte lagt märke till. För som Susan säger, hur kan man vara rädd för

att gå vilse i en storstad där det vimlar av människor? I skogen däremot, fortsätter hon, kan hon bli rädd att gå vilse efter bara några meter. Boken är på bara 210 sidor men det är ingen bok man sträckläser; tvärtom. Den kräver eftertanke och reflektion och Susan berättar lite klurigt att hon haft boken hemlånad ungefär ett år nu. Det är bra när man har tillgång till sådan visdom på sin arbetsplats. Hon gillar även att läsa historiska romaner, ett intresse hon haft länge.

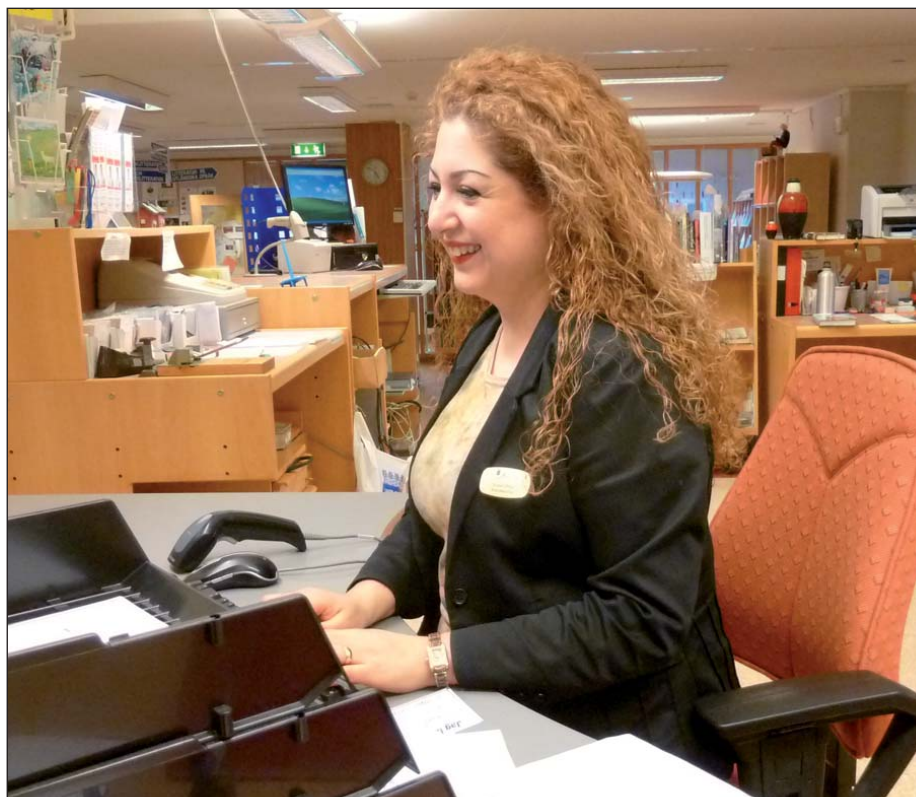
Tipsar om böcker

Det är alltid intressant att få tips på böcker och det har bibliotekarierna tagit fasta på och har numera en liten lapp på bröstet där det står "Just nu läser jag..." för att inspirera och tipsa besökare. Susan är lite extra finurlig för hon har satt sitt tips på snedden, just för att fånga intresset lite extra.

När Susan inte pysslar om sina böcker ägnar hon mycket tid åt familjen, leker och busar. För det är så att när man är småbarnsförälder har man inte så mycket egen tid, men blir det någon stund över ibland så läser hon gärna en bok eller målar. På sommaren ägnar sig familjen ganska mycket åt trädgårdsarbete och det är så kul för då kan även barnen vara med och hjälpa till.

Till sist frågar jag om hon har någon vision för biblioteket och då svarar hon med ett stort leende att hon skulle önska att biblioteket var alla fagerstabor vardagsrum. När jag ser mig om bland alla människor som är där och gör olika saker, läser, lyssnar på musik eller jobbar vid dator tycker jag nog att hon har kommit en bra bit på väg.

**Text och foto:
Staffan Riddersporre**

Susan Pour är chef för biblioteket i Fagersta.

I arkivet i bibliotekets källare finns ungefär 25 000 böcker.

Extra mycket musik på Lindgårdsskolan

Lindgårdsskolans årskurser från förskoleklass till och med år 6 har profilen musik*. Lasse Tingström är musiklärare för alla klasser på skolan från förskoleklass till och med år nio. Lasse berättar att ämnets syfte är att alla ska kunna hålla på med musik. Den nya läroplanen från 2011 är vassare och tydligare än den tidigare.

– Musikprofilen betyder att vi har extra mycket musik. Vi gör precis allt som står i kursplanen för musik, inte bara minsta möjliga. Där det till exempel står att man ska spela stränginstrument, låter vi eleverna prova många olika stränginstrument. Vi ägnar också mycket tid åt att låta varje elev utveckla sig och ägna mer tid åt det man tycker är extra roligt.

Alla elever sjunger i skolkör

Alla elever på Lindgårdsskolan F-6 har också skolkör varje vecka. Marianne Paby leder skolkörerna och planerar till viss del valet av sånger tillsammans med musiklärare Lasse Tingström. Skolkörerna sjunger låtar ur olika genrer och tidsepoker. Det kan vara allt från melodifestival-låtar till klassiskt. Inför skolavslutningarna vid jul- och sommarlov blir samarbetet tydligt, eftersom det är mycket sång och musik på Lindgårdsskolans avslutningar.

Skapande ämnen stärker eleverna även i teoretiska ämnen. Det var grundtanken när man valde profilen musik när Lindgårdsskolan startade 2002. När en elev till exempel lär sig att spela fiol tränar han motorik och vid notläsning lär hon sig att tolka tecken. En elev som spelar gitarr lär sig att uttrycka sig fritt, att spela trumma kan vara terapi för själen osv..

Syftet med att ha musik i skolan är dels att själv kunna uttrycka sig med musik, då måste man ju öva mycket så att man blir van att göra på ett speciellt sätt. Men man måste också förstå hur andra tänker och gör. Då blir det kommunikation och musiken börjar fungera som ett språk.

– Plötsligt låter det bra och man rycks med... Om man dessutom förstår vad man håller på med, så kan man själv se vad man kan förbättra och motivationen att öva vidare växer.

Det är ju bättre att en elev blir riktigt bra på att spela trummor till exempel och nöjer sig med att spela gitarrackord på godkänd nivå. Det är få som kan bli bra på allt, men alla kan uttrycka sig med musik.

Alla elever ska kunna spela ackord, melodi och takt på olika instrument. Eleverna ska lära sig att spela enkla "grejer" med tajming och flyt. Lasse har en planering för alla klasser där det framgår vad varje årskurs ska jobba med under höst och vår. På Lindgårdsskolan jobbar man mycket med att eleverna ska känna sig så trygga i gruppen att de kan ge varandra konstruktiv feedback utan att vara dömande.

Jobbar i halvklass

Lasse menar att en stor fördel på Lindgårdsskolan är att eleverna har samma musiklärare under många år och att man jobbar i halvklass under hela låg- och mellanstadiet. Då blir det naturligt att kontinuerligt utvärdera elevernas kunskaper och lättare att individanpassa ett arbetsområde. Lasse hävdar också att eftersom han går igenom allt som står i kursplanen så har han ett stort bedömningsunderlag. Musik är ett ämne som ska betygsättas, men som är svårt att få likvärdigt över hela landet. Men musik är också ett rekreations-ämne. Genom att ha en lärare över lång tid ökar möjligheten att få en balans mellan "rekreation" för livet och stressen att bli bedömd.

I år 1 spelar alla elever ukulele, som är ett litet behändigt instrument med fyra strängar. Under en period i år 1 spelar gruppen samma låt under en lång tid, men man byter instrument. En elev spelar ukulele två lektioner och byter sedan till att spela trummor i två lektioner, och så keyboard i två

lektioner. I år 2 blir det lite svårare och man spelar bland annat elgitarr.

I år 3 bygger man vidare på den kunskapen när man spelar gitarr. Då blir det lite svårare med melodi och olika stämmor.

– Tanken är att eleverna själva ska få uppleva vilka instrument man tycker om att spela på och vilka man är bra eller mindre bra på. Man utvecklar då förståelse för att själv kunna gå vidare och utveckla det man vill bli bättre på.

Spelar i ensemble

Lasse berättar att eleverna i år 3 nyligen har lärt sig att spela gruppen One directions populära låt "Story of my life" på gitarr. De spelar fem ackord i en ensemble, det tog tre lektioner att lära sig. Men alla gillar ju inte gitarr, några känner sig säkrare med bas eller synth.

– Det är roligt att få prova att spela olika instrument tillsammans, då det blir flera klanger. De som vill testa att spela ett annat instrument kan få byta. Då musicerar man mera istället för att tänka på fingersättning, räkna takten och så vidare. Då hamnar man i musiken.

Minimello och teater

År 4 jobbar just nu med att skriva egna låtar till en "minimello" där eleverna i år 5 och år 6 kommer att få vara med och rösta fram den bästa låten. Eleverna i år 6 gör en teater. Halva gruppen spelar 10 låtar i en ensemble med olika instrument och den andra halvan sjunger och agerar i olika roller. Sedan byter man så att andra halvan av klassen spelar låtarna i nästa teater.

Lasse är noga med att tänka på att byta instrument när han undervisar. Han spelar gitarr ibland, en annan gång spelar han congas eller banjo, eller helst ukulele.

– Jag vill visa att om man kan spela ett instrument så kan man förstå systemet och lära sig att spela fler instrument. Lasses favoritinstrument är ukulelen.

Det är ett litet praktiskt instrument som är roligt att spela på och som är billigt att köpa. Det är ett enkelt instrument som man kan spela väldigt avancerade musikstycken på.

– Ukulelen är ett avväpnande instrument, tycker Lasse. Gitarren är förknippad med gitarrhjältar, men ukulelen har inga hjältar. Den är mer förknippad med glada musikanter. Blir man glad så kan man lära sig. Även blockflöjten är ett litet enkelt och billigt instrument som Lasse vill lyfta fram.

Får förståelse för musiken

I läroplanen står det också att eleverna ska lära sig att använda digitala verktyg för ljud och musikskapande. På Lindgårdsskolan tycker man att det är viktigt att först lära sig grunderna i musik för att sedan gå över till en skapande process där man skriver text och musik. Sist går man in i den tekniska processen, då man spelar in sin låt. I år 5 skriver alla en egen låt och spelar in den på datorn.

– Vi har en hög ambition som bygger på att man ska använda sig av tidigare kunskaper och erfarenheter när man spelar in sin musik, Det är ganska lätt att ”trolla” fram musik på en dator men att förstå varför och hur det blir bra är klurigare.

Eftersom Lindgårdsskolan är en liten skola så är det lätt att knyta an musiken även till andra ämnen, berättar Lasse. När man jobbar med livskunskap i en klass så kan eleverna skriva låtar om livet på engelskan. Mattefröken kan berätta om en låt som betyder mycket för henne, och man kan spela upp en låt som skolans kock har skrivit.

– Musiken är viktig för alla. Den är livsviktig för att man ska må bra. Jag vill få eleverna att förstå att man går i skolan för att skaffa sig ett bra liv och må bra, och då är musiken ett bra verktyg att ha med sig i livet.

**År 7–9 har profilen naturvetenskap, teknik och hållbar utveckling.*

Elever i Lindgårdsskolans år 3 spelar låten Story of my life i en ensemble med olika instrument. Musiklärare Lasse Tingström lär dem lite i taget.

Text och foto: Cecilia Kjellin Eriksson

Möt församlingens nya präster

Ulla Karlsson

Prästen Ulla Karlsson började jobba i Västanfors Västervåla församling i januari 2014. Hon har en övernattningslägenhet i Fagersta och veckopendlar till Rättvik där hon sedan 10 år tillbaka bor tillsammans med sin sambo Anders. Ulla har ingenting emot att pendla.

– Jag gillar omväxling och man tänker bra när man åker tåg, tycker hon.

Ulla berättar om sig själv att hon är en mångsysslare. I grunden är hon kock och kallskänka och hon har under en tid försörjt sig som konstnär. Hon skriver gärna, mest egna tankar för att bearbeta saker, men hon har också gett ut en bok.

– Jag tycker om att vara kreativ på många olika sätt.

– Konsten ligger mig varmt om hjärtat, likaså musik. Jag är ju också sambo med en pensionerad kyrkomusiker. Vi har en stor trädgård och jag älskar att gräva i jorden och att plantera blommor. Det är en bra motvikt till jobbet som präst. Man behöver båda delarna – huvudet i himlen och fötterna på jorden, skrattar Ulla.

Ulla har alltid varit en sökande person med stor öppenhet för det andliga, och när hon var 30 år hade hon en stark upplevelse som fick henne att börja utbilda sig till präst. Ulla bodde i Göteborg under studietiden, men eftersom det fortfarande fanns ett motstånd mot kvinnliga präster i Göteborgs stift, så prästvigdes hon i Västerås 2006. Då var Claes-Bertil Ytterberg biskop och honom kände Ulla igen från sin uppväxttid i Arboga.

Ulla har jobbat som präst i flera församlingar i Västerås stift, och hon har hela tiden funderat mycket kring kyrkan och vad man står för som präst. Ulla upplever att det på många ställen handlar för mycket om synd, skuld och skam och att man pratar för lite om människors upprättelse och inneboende kraft. Under 2011 skrev Ulla ett par artiklar i Kyrkans Tidning där hon ifrågasatte om människan verkligen är så syndig som kyrkan ofta framhåller. Ulla ville skifta fokus och lyfta fram det positiva i människor. Det blev ett ramaskri i kyrk-Sverige. Ulla blev anmäld till Domkapitlet och fick tre års prøvotid. Det blev en väldig turbulens som var oerhört påfrestande, men som Ulla i efterhand inte vill vara utan, eftersom hon också kom i kontakt med många präster och diakoner som tänker och vill jobba som hon. Under den här tiden kom hon bland annat i kontakt med Inga-Lill Örnerfors Modin, som också är präst i vår församling.

Under prøvotiden gav Ulla ut en bok om sina tankar, som hon föreläser kring.

– Jag kände att jag inte ville fortsätta jobba som präst om det inte finns ett öppet klimat, där man får tänka fritt och reflekterande. I min bok som heter "Människa, du är någon!" vill jag stärka och upprätta människan, säga att vi är älskade som vi är, bara i vårt varande. Det vill jag också förmedla i gudstjänster, predikningar och i möten med människor.

Att öppna upp för en andlig dialog ser Ulla som sin främsta uppgift. För henne är det viktigt att människor ska våga samtala kring tro och tvivel och

uttrycka sin andlighet på ett sätt som de kanske inte har gjort förut.

Ulla vill vara präst. Hon vill något med sitt jobb i en miljö där det är möjligt, och hon upplever att det är möjligt just här i Västanfors Västervåla församling, där det finns en kyrkoherde som är modig och nytänkande, och där det finns ett öppet synsätt, att ifrågasätta och förändra gamla mönster.

Ulla brinner också för att lyfta fram meditation, retreat och pilgrimsvandringar.

– I tystnaden kommer vi i kontakt med oss själva. Jag vill lyfta fram de grundläggande andliga värdena som kontrast till all annan verksamhet som finns i den här församlingen. Det är viktigt att komma ihåg den andliga grunden. Kyrkan har en uppgift i att vara en kontrast mot ekonomi, organisation och IT-brus i samhället. Kyrkan ska vara en oas i samhället som inte går att mäta i pengar. Den ska uppfylla behov som har andra grunder. Jag upplever att det finns en längtan bland människor i Fagersta efter att föra in en andlig dimension i sina liv.

Ulla Karlsson tel 0223-434 14
mejl: ulla.karlsson@svenskakyrkan.se

Inga-Lill Örnerfors Modin

Prästen Inga-Lill Örnerfors Modin började jobba i vår församling i höstas. Hon pendlar från Hedemora där hon bor med sin man och deras tre tonårspojkar.

Inga-Lill har alltid haft sin tro och hon upplevde vid en tidpunkt i livet något som hon tolkade som en kallelse, och det var så hon bestämde sig för att bli präst. Hon prästvigdes för 25 år sedan och jobbade först i Västerås. Sen har hon dragit sig hemåt mot Dalarna och jobbat i församlingar i By/Horndal, Garpenberg och Hedemora. Mellan 1998 och 2010 gjorde Inga-Lill uppehåll med prästjobbet. I stället startade hon en samtalsbyrå, eftersom hon tycker om att jobba med själavård (enskilda samtal).

– Det känns roligt att vara tillbaka som präst, tycker Inga-Lill. Det är ett väldigt kreativt jobb som passar mig, för jag tycker om att skriva och sjunga. Jag tycker också om mötena med människor i olika åldrar, i alla livets skeden. Jag lär mig något av det hela tiden.

I jobbet som präst har Inga-Lill förmånen att viga och döpa. Hon uppskattar också uppgiften att träffa människor som mist en nära anhörig och tillsammans med dem planera begravningsgudstjänsten.

– När man är präst så har man en konkret anledning att komma in i människors vardag, till exempel inför ett dop eller en begravning. Jag dimper ned hos människor och i det mötet händer alltid någonting. Jag får möta det gudomliga i varje människa.

Inga-Lill jobbar också med konfirmander. Hon har gjort det tidigare och det har blivit en nystart för henne. Just nu håller konfirmanderna på och övar in en musikal som de ska framföra på konfirmationen i maj.

Inga-Lill uppskattar de friare gudstjänstformerna som finns i Västanfors Västervåla församling. Musikmeditation är till exempel en form som hon tycker mycket om.

– Det är spännande att få forma gudstjänster och få prova sig fram. I den här församlingen är det fina arbetsformer där det känns lätt att få utveckla gudstjänsterna. När man har det bra i arbetslaget då är det en fin tjänst att vara präst. Det är väldigt innehållsrikt och omväxlande.

Inga-Lill sjunger gärna och skriver egen musik. Hon har också gett ut tre diktsamlingar och tre romaner.

– Skrivandet är min andra andning, förklarar hon. Jag skriver om allt – tankar och reflektioner. Det händer också att jag skriver ned sånt som jag inte visar för andra. Att skriva är att få tag på sin insida och ibland blir det som mina egna andliga samtal.

Inga-Lill Örnerfors Modin

tel 0223-434 11

mejl:

inga-lill.modin@svenskakyrkan.se

**Text och foto:
Cecilia Kjellin Eriksson**

allt har sin tid

allt har sin tid
samt tar mycket
annat får mindre

frågan är
om allt
får sin tid

samt tarvar mer
andlighet
tar tid
likaså mänskligt möte

att verkligen leva
det tar tid
på alla vis

att skynda däremot
borde rimligen ta mindre tid
eftersom det ska gå fort

men att skynda
det får tvärtom mer tid
än annat
som tar tid
men inte får

tid att skynda
är utan avgränsning
eller slut
tränger sig in
på vilotidens plats
och tar andlighetstiden
och mänskligt mötes- och
närhetstiden
och glädjetiden

tänk om skyndatiden
också tar utrymmet ifrån livstiden

Inga-Lill Örnerfors Modin

Foto: Inga-Lill Örnerfors Modin

Vad är det där som sticker ut? Treåringen känner med sitt lilla finger på de långa spikarna som tränger fram genom Jesu genom-borrade handflator och fötter. Han hänger uppspikad på processionskorsset som pappa håller i. Kyrkklockorna ringer, bingeli-bång. Vi ska precis gå in för att döpa lillebror.

– Och vad är det för rött? fortsätter hon och drar med fingrarna i Jesu blödande sidosår.

Jag och pappan tittar på varandra. Vad svarar vi? Jag hinna undra vad han själv skulle vilja svara innan jag tar på mig ansvaret för vad den kristna teologin kan ställa till.

– Jo, det här är en berättelse om att några var dumma med Jesus. De spikade fast honom så att han dog. Men sen blev han levande igen och då blev alla glada, summerar jag och ler lite överslätande mot flickebarnet.

Mer hinna vi inte säga innan vi träder in i helgedomen. Och jag undrar förstås var min undervisning hamnar i dem båda.

Här hade jag ju istället kunnat passa på att undervisa om den traditionellt historiska dopsyn som finns i den kristna kyrkan. Jag hade kunnat säga att nu när vi döper din lillebror så kommer han att dö och sedan uppstå till ett nytt liv i Kristus. Jag hade kunnat säga det. Men jag valde att inte göra det. Istället vill jag på något sätt skydda folk från mycket av vår teologi. Inte bara flickan, utan också hennes föräldrar. Jag skriver inte detta för att göra ner Västanfors kyrkas vackra processionskors. Jag skriver det för att händelsen fungerar bra som utgångspunkt för många tankar. Händelsen har också lett till att vi nu beställt ett nytt processionskors. Denna gången ett tomt, som signalerar att Jesus är uppstånden. Han hänger inte kvar och plågas på sin långfredag.

Berättelsen om ett processionskors

Han lever för alltid och för allas skull. Detta är den tro vi förhoppningsvis byggt vår kyrka på. Tron på att livet alltid kommer att ha sista ordet. Vad som än händer och hur hopplöst det än kan se ut.

Vi glömmar lätt bort hur starka många symboler är i kyrkorummet. Ofta hänger där dödsallar med sitt grin. För att påminna oss om att vi är dödliga och att vi därför behöver jobba på vår eviga själs frälsning innan det är försent och vi istället brinner i helvetet. Sådana föreställningar finns och har funnits i den kristna traditionen. Och en uppspikad och lidande Kristus har i många sammanhang inneburit tröst och påmint om en kärleksfull Gud som lider och dör i människans ställe. Vi är friköpta och har tillgång till evigt liv. Det har också signalerat att någon finns med mig i mitt eget lidande. Jag är inte ensam.

Men de starka symbolerna kan förstås också väcka skräck och avsky. Och när omvärlden är fylld av våld och tortyr kan man tycka att kyrkan, med sitt budskap om kärlek och frid på jorden, borde utgöra en frizon från allt detta.

Aena sidan står vi i en mycket lång och stark teologisk tradition som handlar om synd, skuld, och försoning. Den finns där, vare sig vi vill eller inte. Å andra sidan ska vi förstås möta människorna i nutid. Med det språk och de föreställningar, bekymmer och glädjeämnen vår tid rymmer. Då är det största skälet till att låta döpa sina barn främst att visa sin glädje och tacksamhet och dela den med andra. Man vill kanske också på något sätt lägga över barnet i något större. Om det nu är så att det skulle finnas något större än de egna händerna så vill man

för säkerhets skull lägga över både sig själv och barnen i detta större. Eftersom man anar att ansvaret över ett annat människoliv egentligen är ett övermäktigt uppdrag. Skäl som är nog så giltiga och vackra.

Här handlar det inte om rätt eller fel. Jag känner ingen som helst anledning att korrigera människors tro eller föreställningar. Det skulle vara både klumpigt och förmätet. I vår tidsålder och vår del av världen finns stor öppenhet när det handlar om trosåskådning och livssyn. Vi bränner inte oliktankare på bål längre. Det är jag mycket tacksam över. Istället känner jag som sagt ofta ett instinktivt behov av att skydda folk från viss teologisk kantighet som bara skulle väcka avstånd och göra skada.

Teologi är alltid formad av människohand. För det mesta av män med makt. Oftast med något bestämt syfte. Alltid präglad av sin tid och riktad till en viss publik. Det är segrarna som skriver historia. Hur de andra tänkte och trodde får vi sällan veta.

Bibelforskningen säger oss att vi vet ganska lite om vad Jesus själv menade och sa. Några textfragment från här och var har sammanfogats till en löpande berättelse om Jesu liv och död sådan vi känner den. Och några brev skrivna till vissa församlingar i den tidiga kyrkan ligger nu för alltid fastklitrade i vår bibliska kanon. Hade brevförfattarna uppskattat det? Är där något vi kanske missförstått? De har ingen möjlighet att förklara sig och skulle förmodligen inte skrivit detsamma idag.

Våra trosföreställningar måste få vara dynamiska. De behöver formas utifrån våra behov, vår längtan, våra liv och vår tid. Det som gav tröst då kan väcka avsky idag. Det

som ger mening och hopp idag kan kännas tomt på innehåll i morgon.

Så måste det få vara i ett öppet samhälle. Men vi kan aldrig avhända oss det som varit. Det gamla ligger kvar som en klangbotten, ett avstamp. Något vi måste förhålla oss till. Och den teologiska historiens material är fortfarande något fastslaget och giltigt i flertalet kristna traditioner världen över. Här är det frestande att tala om ett vi och ett dom. Vi hamnar lätt i den fällan.

Jag tycker att det är fantastiskt att få döpa våra små. Barnets vidöppna blick speglar själva himlen med sina tusentals lysande stjärnor.

Familjen påminner mig om att vi alla behöver andra människor för att överleva. Vi blir till genom andras omsorg och närvaro. Vi tillhör ett ofantligt universum som är större än vi begriper. Det är stort och vackert. Och inbjuder till den största ödmjukhet. Men den teologiska tolkningen för dopets innebörd vill jag låta vara lika vidöppen som himlen.

*Inga-Lill Örnerfors Modin, präst
inga-lill.modin@svenskakyrkan.se*

Fakta

- **Bibelns kanon** – är de böcker som genom kyrkomöten fastslagits som giltiga
- **Krucifix** – ett kors med den korsfäste Jesus
- **Triumfkrucifix** - hänger i kyrkorummets triumfbåge, valvbågen mellan koret och långskeppet, signalerar Jesu segerrika död
- **Det tomma korset** – markerar att Jesus är uppstånden

Att sitta sig till stillhet

Belysningen är dämpad i det vackra kyrkorummet i Brukskyrkan och stearinljusen framme i koret och på altaret är tända. Några meditationspallar står framställda vid altaret och klassisk musik hörs svagt i högtalarna.

Prästen Ulla Karlsson tar emot ett par personer som inte varit med på meditationen tidigare. Hon ger dem en kort introduktion om vad kristen meditation är och hur man ska sitta och andas. Det handlar om tyst meditation i vaket tillstånd och man väljer själv om man vill blunda eller ha ögonen öppna under meditationen. Det finns särskilda meditationspallar att sitta på för den som vill, annars går det bra att sitta på en vanlig stol med kilkudde. Hur man sitter är viktigt för att man ska kunna slappna av i

kroppen och andas på ett bra sätt. När alla har kommit och satt sig tillrätta säger Ulla några inledningsord. Inriktningen är mot det ljusa och goda. När Ulla slår ett par slag på en klangskål startar meditationen. Vi sitter alldeles tysta och stilla i 20 minuter. Sedan reser sig alla och går ett varv i kyrkorummet i stilla meditativ gång för att blodcirkulationen ska komma igång lite grann. Sedan sitter vi lika tyst och stilla i ytterligare 20 minuter.

Att sitta sig till stillhet

Det handlar om att sitta sig till stillhet. Att det kliar på kroppen är bara att ignorera, och alla tankar som flyger genom huvudet får man bara släppa. Det kan krävas lite träning så man ska inte ge upp efter första försöket om man tycker att man inte riktigt kunde koppla av. Plötsligt har det gått 20 minuter till

och Ulla slår lätt på klangskålen. Då är det dags att vakna till och resa sig försiktigt. Kroppen är lite stel, men huvudet känns utvilat och tomt på tankar. Känslan av ett behagligt lugn fyller mitt inre.

Har mediterat tidigare

Monica har mediterat förut. Hon har även provat ledd meditation men trivs bäst med den tysta, som här i Brukskyrkan.

– Det är så avstressande när man glömmer tid och rum, säger Monica. Det ger ett inre lugn och jag känner att jag mår bra av att meditera. Efteråt känns det så skönt, då njuter jag bara.

Hon tycker att det kan vara svårt att meditera hemma, men kommer gärna till gruppen i Brukskyrkan. När hon behöver en stund av stillhet hemma brukar hon lyssna på en CD-skiva där skådespelerskan Stina Ekblad läser texter kring

Meditation

**Text och foto:
Cecilia Kjellin Eriksson**

Frälsarkransen, och Kajsa-Stina Åkerstöm sjunger psalmer. Monica tycker också om att åka på retreat med flera dagars tystnad.

Intresse för det andliga

Tomas berättar att han är intresserad även av andra andliga företeelser, till exempel healing.

– Det gäller att släppa tankarna, och det är jag van vid från healingen, säger Tomas.

Han tycker om tystnaden och att få gå in i sig själv.

– Efteråt känner jag mig lugn och harmonisk inuti. Man får energi av varandra i en grupp, upplever Tomas, men det bästa är ändå att sitta ensam ute vid en sjö. Då kan timmarna rinna iväg, säger han.

Det har varit meditation i Brukskyrkan sju onsdagkvällar under fastan. Om intresse finns så kommer meditationskvällarna att fortsätta även i höst.

Det finns många olika sätt att meditera på, men den gemensamma länken för alla former, är att komma till ro och stillhet och upprätta en kontakt med sitt inre.

Själv har jag provat på en mängd olika former för meditation, innan jag till slut fann den metod som jag idag använder mig av, hämtad från buddhistisk zenteknik. Det är en mycket enkel metod som vilar på tre grundpelare: kroppshållningen, andningen och det inre förhållningssättet till tankarna. Za-zen betyder att sitta sig till stillhet och det är kroppen som är instrumentet på vägen mot att stilla sina tankar och närma sig sitt inre djup.

Metoden går ut på att du sitter på en speciellt utformad meditationspall, eller vanlig stol med kilkudde. Meditationsställningen är ett tillstånd av både vila och vakenhet. Inriktningen är mot det ljusa och goda i tillvaron och andningen sker automatiskt utan att vi försöker styra den. Vi låter allting vara som det är och tankarna kommer och går utan att vi fäster oss vid någon.

Ett meditationspass kan vara 5–10 minuter långt till en början, sen upp till 20 minuter eller mer för den vane. I grupp är det vanligt att sitta 2 pass gånger 20 minuter, med en kort meditativ gång däremellan.

Meditationen påverkar både kropp och själ och om man mediterar regelbundet kommer man att märka en förändring i sitt liv. Det

är dessutom en utmärkt metod för stresshantering.

Många förknippar meditation med buddhism och hinduism, men meditation är också den kristna mystikens väg att i stillhet och tystnad öppna sig för Guds kärlek. Målet är det rena hjärtat, ett hjärta fullt av kärlek och utan biavsikter.

Meditation är för mig en livsnödvändighet. Det är både en inre samling, samtidigt en fysisk ordning kring det hela. Jag använder kroppen för att samla mig och komma till ro. Att på ett disciplinärt sätt söka kontakt med mitt eget inre jag, är oerhört värdefullt ja, faktiskt den mest nödvändiga stunden på dagen.

Att söka sig inåt är inget självändamål i sig. Men vi behöver en daglig kontakt med vår inre källa för att kunna agera och fungera i våra yttre liv. En del är rädda för att det inre sökandet blir något slags *navelskåderi*, att vi, så att säga, fastnar i oss själva och glömmer bort omvärlden. Men inget kan vara mer felaktigt. Det behövs balans i allt, också i detta. Det är lika meningslöst att sitta inne på sitt rum och meditera dygnet runt som att överdrivet ägna sig åt ytlig jakt på materiella ting eller att ständigt vara andra till lags. Men om du inte vet vem du är, vad du känner och var dina gränser går, kan du inte säga *nej* när det behövs och inte heller *ja*, när det behövs. Självkännedom är av stort värde i ditt interagerande med omvärlden.

Ulla Karlsson, präst

Byggnader berättar

Foto: Cecilia Kjellin Eriksson

Brukskyrkan

expedition och vaktmästarbostad. Konstföreningen använde en del salar för sina konstutställningar. Från 1945 fungerade en sal som tingslokal. Och i Bruksgården fick fagerstabor från norra stadsdelen en kyrka.

Brukskyrkan blev en mycket uppskattad kyrka för bruksfolket. Många fagerstabor är döpta och vigda där, och skolelever har firat sin adventsgudstjänst i Brukskyrkan.

På 70-talet umgicks kommunen med vidlyftiga planer på ett stadshus i Vilhelminaparken och det skulle innebära att Bruksgården måste rivas. Då hade kommunen övertagit Bruksgården från Fagersta AB. 1976 upphörde den kyrkliga verksamheten i Brukskyrkan och flyttade till nya lokaler i Kolarbyn.

Planerna på ett stadshus lades på is och i stället började fagerstaborna kräva tillbaka sin gamla kyrka. Söndagen den 18 mars 1993 återinvigdes Brukskyrkan av biskop Claes-Bertil Ytterberg. Brukskyrkan återuppstod i sitt gamla skick. Dopfunten och predikstolen, snidade av Dal-Edvind, fördes tillbaka från Lillkyrkan. Altartavlan sattes åter på plats framme i koret efter att ha legat hoprullad i många år. Vi kan åter begrunda Nils Östs vision över Jesu ord i Matteus 18:20 "Var två eller tre är församlade i mitt namn, där är jag mitt ibland eder". Tavlan är restaurerad av Nils Forsström. Signe Asplunds textila konstverk Den

Fagersta Bruk köptes av handelshuset Possehl i Lübeck 1907, vilket betydde en expansiv tid för industrin. Ägaren Emil Possehl var inte enbart intresserad av brukets tekniska och ekonomiska utveckling utan även av samhällets sociala utveckling.

1912 donerade Possehl 70 000 kr till ett sjukhus med tillhörande läkarbostad och senare ytterligare 10 000 kr till personallöner. 1914 stod sjukhuset färdigt att ta emot 18 patienter. Den första stationära läkaren var Henning Sandler. Sjukhuset fick namnet Wilhelminahemmet efter Possehls hustru. På grund av den ekonomiska krisen på 20-talet inskränktes verksamheten och de sjuka hänvisades till lasarettet i Norberg. Wilhelminahemmet fungerade som BB ända till 1938 då även den verksamheten flyttade till Norberg.

Fastigheten ägdes av Fagersta Bruk och bruksledningen beslöt i slutet av 30-talet att bygga om stora byggnaden till lokaler för olika ändamål. Arkitekt blev Cyrillus Johansson och den 7 december 1941 invigdes Bruksgården, som då innehöll studierum för bildningsförbund, bibliotek, samlingssalar, pastors-

Altartavlan i Brukskyrkan är målad av Nils Öst med utgångspunkt från Jesu ord i Matteus 18:20 "Var två eller tre är församlade i mitt namn, där är jag mitt ibland eder". Foto: Pia Luotomäki

gode herden fick en bättre placering än tidigare, likaså orgeln, en kororgel från Västanors kyrka, som flyttades närmare altaret och prästen.

Kyrkan fick behålla sin gamla färgsättning och sin ursprungliga belysning med någon komplettering. Nya stolar köptes, eftersom kyrkbänkarna brann upp med Finnbo loge. Genom att de fasta bänkarna kom bort kan man göra kyrkorummet mer flexibelt då även altarrunden och det nya altaret, tillverkat i Gustavssons glasmästeri, är flyttbara. Det gamla altaret placerades i anslutning till dopfunten. Ljusbäraren är en gåva av Diakonisyföreningen och invigdes på pingstdagen 1999.

Redigerad text skriven av Anna-Greta Blom 1997

Källor: Fagersta Bruks historia 4, och artikel i församlingstidningen Mitt i livet 1993 (Ragnar Wahlfeldt)

Idag används Brukskyrkans lokaler till församlingens verksamhet. Församlingsexpeditionen finns tillfälligt på övervåningen i Brukskyrkan, tills Lindgården har byggts upp igen. Varje vecka är det öppen förskola, sopplunch, körövningar och gruppverksamhet. Även AA (Anonmya alkoholister) och andra grupper har träffar i Brukskyrkan nästan varje vardagkväll. Brukskyrkans kafé är öppet på vardagar kl 10-17. Gudstjänst firas i kyrksalen varannan söndag kl 15.

Lindgården - en lägesrapport

Foto: Cecilia Kjellin Eriksson

Den 16 mars 2013 brann Lindgården och i stort sett hela byggnaden skadades av branden. Kyrkofullmäktige i Västanfors Västervåla församling har beslutat att församlingshemmet ska byggas upp igen, och just nu pågår projektering och förhandlingar med försäkringsbolaget. Den ursprungliga tidsplanen är framflyttad, och nu siktar man på att bygget ska vara klart i mars 2015.

Lindgården ska byggas upp igen som den var före branden, med vissa ändringar inomhus, till exempel ett bättre kök och en luftigare entré. Församlingshemmet Lindgården kommer som tidigare att rymma både konferenslokaler och lokaler för församlingens verksamhet. På bilden syns Lindgården under ett väderskyddande tält.

Församlingshemmet Lindgården byggdes 1977. Det gamla församlingshemmet i Västanfors byggdes 1912 och renoverades 1942. Den byggnaden stod på parkeringen mitt emot Lindgården. Det gamla församlingshemmet var rivet när Lindgården invigdes 1977.

Nytt hem ger nytt hopp

Tre år senare syns ännu spåren efter den stora jordbävningen på Haiti i januari 2010. Nästan en tredjedel av alla raserade hus står ännu i ruiner och hundratusentals människor har sedan katastrofen tvingats leva i tält och andra provisoriska hem.

Haiti är det fattigaste landet på västra halvklotet. Mat, utbildning, boende, sjukvård – här råder brist på allt. Staten är svag och har inte kapacitet att bistå och skydda de människor som drabbas av katastroferna. Utan utländskt bistånd skulle landets ekonomi kollapsa. Svenska kyrkans internationella arbete stödjer bland annat ett projekt med husbyggen för de hemlösa familjerna.

Ett liv i tält

Några timmar från huvudstaden Port-Au Prince ligger staden Gressier. Här ligger Justins lilla snickarverkstad. Någon började bygga ett hus men avslutade aldrig bygget. Justin fick låna skalet och här i stenskelettet har Justin och hans fru Elina inrett sin verkstad. Överallt står påbörjade och avslutade möbler. Två unga killar med skyddsglasögon och verktyg i handen som vill bli snickare arbetar extra i verkstaden.

– Vi klarar oss precis på det vi får in, säger Justin och tittar mot sin hustru och sin åtta månader gamla dotter.

Justin och Elina Rilis Kins var tvungna att bo i tält efter jordbävningen. De fem barnen bodde utspridda hos släktingar i väntan på något bättre. Sedan dess har Justin sparat pengar för att en dag kunna köpa ett hus.

– Jag kan inte beskriva den tiden, säger han. Vi stod inte ut med att barnen skulle bo i tält. Men jag vet inte om det var bättre eller sämre, att inte få leva med sina barn...

Nytt liv i modellbyn

För knappt ett år sedan fick Justin kännedom om planerna på att bygga nya bostäder i byn. Och där, bara någon knapp kilometer upp för backen, ligger nu modellbyn. Ett nybyggt kvarter som fullständigt bryter av från sin omgivning. Här bor numera Justins familj i ett eget, nybyggt hus. Projektet med säkra hus som kan stå emot både jordbävningar och orkaner stöds av Svenska kyrkans internationella arbete.

I byn finns också gemenskapscenter och social service, solpaneler på taken för varmt vatten, brunnar och system för vattenrening och toaletter. Här pågår fritidsaktiviteter för barn och ungdomar och aktiviteter för att ge människor egen förmåga att hantera eventuella, framtida katastrofer.

Mer än ett eget hus

För Justin och hans familj innebar modellbyn en dramatisk förändring i livet. Det gör också att Justin nu orkar tro på framtiden. Hans snickarverkstad har tagit fart – nu finns kraften och orken att arbeta.

Elina har dottern RoseMarie i knät samtidigt som hon försöker måla ett stolsben.

– Jag är så stolt över vad vi har gjort och över vad vi har, säger hon och ler. Vi vill kunna ge våra barn en annan framtid. Det är det enda som betyder något. Nu tror jag vi är på rätt väg.

Text: Thomas Ekelund
Foto: Paul Jeffrey/ACT

Justin Rilis Kins i sin snickarverkstad.

Faktaruta

Haiti är en av världens mest tätbefolkade nationer. Ekonomin har försämrats stadigt de senaste 20 åren och bruttonationalprodukten per invånare var 2008 lägre än före statskuppen 1991.

Erosion, torka, primitiva jordbruksmetoder, allt mindre jordlotter och bristfällig bevattnings gör att Haiti producerar mindre än hälften av den mat som konsumeras. Endast omkring en fjärdedel av Haitis yta beskrivs som odlingsbar, men befolkningstrycket gör att över hälften av all mark brukas och jorden blir alltmer utarmad.

En omfattande avverkning i jakt på bränsle, byggmaterial och odlingsbar mark har medfört att bara tre-fyra procent av den tidigare rikliga skogen finns kvar.

Då inget längre binder jorden blir den extra utsatt när tropiska oväder drar in över ön.

Haiti har under det senaste decenniet drabbats av flera, riktigt stora naturkatastrofer. Alla minns väl jordbävningen i januari 2010 som dödade och skadade 100 000-tals människor. Landet har även drabbats av flera svåra oväder – senast var det orkanen Sandy som svepte in över Haiti hösten 2012 – med översvämningar och jordskred som följd.

Tack vare dina gåvor till Svenska kyrkans internationella arbete pågår nu projekt med utbildning i hållbart jordbruk, trädplanteringar för att binda jorden, jordbävningssäkra bostäder och mycket annat.

Fråga juristen

Arvslott och laglott

Fråga: Vad är det för skillnad på laglott och arvslott?

Frågväs

Svar: Arvslott är hela det arv som tillfaller bröstarvinge. Hälften av arvslotten utgör laglott. Om en avliden har ett barn och en kvarlåtenskap på 100 000 kronor, så utgör barnets arvslott hela arvet, dvs 100 000 kronor. Laglotten utgör hälften av detta, dvs 50 000 kronor. Om den avlidne istället hade två barn utgör deras arvslott 50 000 kronor vardera (hälften var). Deras laglott utgör hälften av arvslotten, i detta fall 25 000 kronor.

Ida Jansson, jurist

Kan man kräva arv efter 40 år?

En moster har testamenterat sin kvarlåtenskap till mig. För 30 år sedan dog hennes man och nu hävdas att en brorsdotter till denne make ska ha halva arvet. Hur kan detta vara? Det som finns idag fanns ju inte för 30 år sedan.

Anna

Svar: Jag förutsätter att makarna saknade barn. För att kunna svara på om detta är korrekt måste man titta på hur det såg ut i bouppteckningen efter den först avlidne maken. En utgångspunkt är att det som din moster ärvde efter hennes make ärvde hon med fri förfoganderätt. Det innebär att den andel som hon ärvde ska tillfalla avlidne makens arvingar (ex brorsdotter). Dock spelar några andra saker in på detta:

Foto: Johnny Pesola

Bodelning

Om den förste maken avlidit före 1987 gällde lite andra bodelningsregler än i dag. Efterlevande make/maka hade alltid rätt att av giftorättsgodset och egen enskild egendom vid bodelningen behålla fyra prisbasbelopp med full äganderätt. Efter 1987 blev den så kallade basbeloppsregeln en arvsregel och det som erhålls genom denna regel ärvdes med fri förfoganderätt.

Förkovran

Enligt Ärvdabalken 3:4 kan förkovran tilläggas den efterlevandes arvingar. Med förkovran menas att den efterlevande maken ökat boets värde. Det finns vissa begränsningar när denna paragraf är tillämplig och i lagen sägs att om värdeökningen beror på gåva, arv eller testamente till den efterlevande maken samt i vissa fall om ökningen beror på efterlevande makens förvärvsarbete så kan denna förkovran tilläggas den efterlevandes arvingar.

Ida Jansson, jurist

Gudstjänster

Påskhelgen

To 17/4 kl 19

Skärtorsdagsmässa i Västanfors ka.

Fr 18/4 kl 10

Långfredagsgudstjänst i Västanfors kyrka. Sång: Maria Webb och Britt-Mari Frid Andersson.

Fr 18/4 kl 14

Jumalanpalvelus. Finsk långfredagsgudstjänst i Brukskyrkan.

Sö 20/4 kl 10

Påskdagsmässa med påskspel, påsk-sånger, spänning... Barnkören, Musikkören och Kyrkokören sjunger. Eftersamling i Lärkan med påskbuffé. Vuxna 40 kr, barn gratis.

Må 21/4 kl 8

Gudstjänst på Västanfors Hembygds-gård (i logen). Lätt frukost serveras för 30 kr efter gudstjänsten.

To 24/4 kl 19

Veckomässa i Brukskyrkan

Sö 4/5 kl 18

Gudstjänst i Västanfors kyrka

To 8/5 kl 19

Veckomässa i Brukskyrkan

Lö 10/5 kl 14

Konfirmation i Västanfors kyrka

Sö 11/5 kl 13

Ättienpäiväjuhla. Finskt morsdagsfirande i modulen Lärkan.

Må 12/5 kl 14

Måndagsträff i Västervåla Sockenstuga

Ti 13/5 kl 8

Morgonmässa i Brukskyrkan

Ti 13/5 kl 14

SPF-kören från Falun gästas Västanfors kyrka

To 15/5 kl 19

Veckomässa i Västanfors kyrka

Sö 18/5 kl 10-12

Familjedag med vandring i Västervåla

Sö 18/5 kl 18

Rockmässa i Västanfors kyrka med rock- o popkören och komband.

under våren

To 22/5 kl 19

Veckomässa i Brukskyrkan

To 29/6 kl 8

Friluftsgudstjänst med Kyrkokören på Hotellberget i Ängelsberg. Ta med egen fikakorg.

Sö 1/6 kl 14

Gudstjänst i gamla kraftstationen i Västanfors.

To 5/6 kl 19

Veckomässa i Brukskyrkan

Sö 8/6 kl 11

Gudstjänst på Oljeön (Oljeöns dag)

Sö 8/6 kl 11

Messu. Finsk mässa i Brukskyrkan

Ti 10/6 kl 8

Morgonmässa i Brukskyrkan

Ti 10/6 kl 19

Musik i Sommarkväll med Kyrkokören i Västervåla kyrka.

Sö 15/6 kl 10

Familjegudstjänst i Västanfors kyrka med sommaravslutning för församlingens barngrupper och Öppna förskolan. Stora tårtan serveras i Lärkan efter gudstjänsten.

Ti 17/6 kl 19

Musik i Sommarkväll med vokalen-semblen Gränslösa i Västervåla kyrka.

Lö 21/6 kl 11 Midsommardagen.

Gudstjänst på Västervåla hembygds-gård. Ta med egen fikakorg.

I Brukskyrkan firas gudstjänst kl 15 varannan söndag (udda veckor).

Mer information om gudstjänster finns i predikaturen i Fagersta-Posten och på församlingens hemsida.

www.svenskakyrkan.se/vastanfors

Foto: Johnny Pesola

Fullsatt när Jan Johansen sjöng i kyrkan

Det var mer än fullsatt när Jan Johansen gästade Västanfors kyrka den 23 mars. Han backades upp av bandet Black Rose och församlingens rock- och popkör med solister. Jan Johansens melodifestivallåtar blandades med covers. Nästa rockgudstjänst blir den 18 maj. Projektkören börjar öva den 10 april. Se alla övningstider på hemsidan www.svenskakyrkan.se/vastanfors.

Sockenstugan

Församlingen och Fagersta kommun är oense om Sockenstugan i Västanfors. Församlingen äger marken som Sockenstugan står på, och kommunen äger huset. Kommunen har arrenderat marken i 25 år, och eftersom arrendeavtalet har gått ut så menar församlingen att kommunen ska ta bort byggnaden. Det skulle bli för dyrt för församlingen att renovera huset och installera godkänd ventilation för att kunna använda det i sin verksamhet.

Nu kan du söka medel ur våra stipendier

Uppgifter om aktuella stipendier och ansökningsblanketter finns på församlingsexpeditionen i Brukskyrkan tel 0223-434 00 samt på hemsidan. Ansökan lämnas senast den 30 april.

Nästa tidning

Nästa nummer av församlingstidningen Mitt i livet kommer ut den 15 juni. Hör av dig till redaktören om du inte får någon tidning.

MITT i LIVET

Ansvarig utgivare: Henrik Rydberg, tel 434 10. **Redaktör:** Cecilia Kjellin Eriksson, tel 434 06. **Repro:** TEXT & REPRO, Västerås. **Tryck:** PRIMATryck, Hallstahammar. **Omslagsfoto:** Cecilia Kjellin Eriksson. Redaktören svarar för osignerat material.

WWW.SVENSKAKYRKAN.SE/VASTANFORS

Svenska kyrkan
VÄSTANFORS VÄSTERVÅLA

Musikgudstjänst med disneytema

Västanfors kyrka är full av förväntansfulla barn och vuxna. Många barn har klätt ut sig till någon disneyfigur eftersom det är en familjegudstjänst med disneytema. Musiken är hämtad från kända disneyfilmer och det verkar både barnen och de vuxna i kören tycka om. När Djungelbandet spelar och kören sjunger så fylls kyrkan av både glädje och allvar. Körledare Maria Webb tycker att många sånger i disneyfilmerna har meningsfulla texter med stort allvar, och hon har valt ut de allra bästa.

– Jag tror att låtmaterialet vi använt är lätt att relatera till, för alla åldrar. Det finns otroligt många bra låtar att välja mellan. Det är så klart svårt att välja, men jag valde låtar som har stor igenkänningsfaktor – både med sväng och fart i, och lite lugnare gung, en bra blandning! Alla medverkande körer har varit fantastiska, och jobbat hårt för att lära sig alla låtar! Det är jätteroligt att vi har ett så stort åldersspann, verkligen åldersöverskridande, säger Maria.

Den första sången är från filmen om Lejonkungen och texten i refrägen är:
”I en värld full av liv, allt förenas här, som en cirkel sluts av kärlekskraft. Alla har en plats. Allting har en mening. Det är vår värld, en värld full av liv”.

Mellan sångerna pratar personal från församlingens barnverksamhet om vänskap och kärlek, och om skönhet som finns inuti.

I fantasins värld är allt möjligt! Prästen Inga-Lill säger att det inte finns någon gräns mellan fantasi och verklighet.

– Det är precis som med Gud. Gud har inga gränser.

Efter Balous låt i Djungelboken ”Var nöjd med allt som livet ger” bjuds alla barn och vuxna i kyrkan på pizzabullar och festis.

Text och foto: Cecilia Kjellin Eriksson

